

Asia: VN/144/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

TE-asiakaspalvelukeskus kannattaa työttömien opiskelun ja työttömyysetuuden yhteensovittamisen selkiyttämistä ja nykyistä laajemmin opiskelun ja oman osaamisen kehittämisen mahdollistamista työnhaun ohessa työttömyysetuutta menettämättä.

TE-asiakaspalvelukeskus tarjoaa laajasti osaamisen kehittämisen, koulutusneuvonnan ja uraohjauksen palveluja. Palvelut tarjotaan valtakunnallisesti ja monikanavaisesti ja asiakkaina ovat työttömien työnhakijoiden lisäksi kaikki omaa osaamistaan kehittävät kansalaiset sekä lukuisat yhteistyö- ja sidosryhmät. Asiakaspalautteen ja TE-asiakaspalvelukeskuksen havaintojen mukaan työttömien opiskeluun liittyvät ratkaisut ovat usein vaikeasti ennakoitavissa. Valtakunnallisten osaamisen kehittämisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää, että palveluprosessit kautta Suomen ovat yhdenmukaiset työttömien opiskeluun liittyvissä asioissa.

Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

TE-asiakaspalvelukeskus kannattaa esitystä, jonka mukaan lainsäädännössä olisi selkeästi määritelty sellaiset opinnot, joiden vaikutusta työttömyysetuuteen kuuluu selvittää ja toisaalta ne opinnot, joita ei tarvitse selvittää, eikä työnhakijan viranomaiselle edes ilmoittaa. TE-asiakaspalvelukeskuksen

koulutusneuvonta-palvelun valtakunnallisten havaintojen perusteella erilaisten opintojen selvittäminen ja esimerkiksi pää- ja sivutoimisuuden määrittely työttömyysetuusoikeutta varten on ollut tulkinnanvaraista ja vaikeasti ennakoitavaa. TE-asiakaspalvelukeskuksen näkemyksen

mukaan esitetty muutos tukee jatkuvan oppimisen periaatetta ja edistää työttömien itsenäistä osaamisen kehittämistä ja ylläpitämistä.

TE-asiakaspalvelukeskus kuitenkin toivoo lainsäädännön edetessä erityistä selkeyttä ilmoitettavien ja toisaalta niin sanotusti vapaiden opintojen määrittämiseen. Asiakasneuvonnan ja asiakkaiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta tulkinnanvaraisuudet tulee ennakoita selvittää. TE-asiakaspalvelukeskus kysyy myös lakiesityksessä mainittujen opintojen opiskeluvapaudesta käytännössä. Onko työttömällä jatkossa mahdollisuus opiskella työttömyysetuutta menettämättä esimerkiksi avoimen yliopiston opintoja niin sanotusti kurssi kerrallaan, kuten tietyissä opinnoissa tapahtuu jo nyt ja on ollut mahdollisuus ”ostaa kurssi kerrallaan”. Näin jopa kokonaisia tutkintoja on voinut pilkkoa osiin. TE-asiakaspalvelukeskus kysyy myös mitä ovat lakiesityksessä sivulla 13 mainitut vähäiset opinnot avoimessa korkeakoulussa, kun kuitenkin avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun opinnot ovat esityksen mukaan jatkossakin selvitettäviä.

Lausuttavaa työttömyysetuudella tuettuna omaehtoisia opintoja opiskelevien palveluprosessista ja työnhakuvelvollisuudesta

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

TE-asiakaspalvelukeskus tuo esiin, että jo nyt työttömyysetuudella tuettu omaehtoinen opiskelu edellyttää toimivaltaisen viranomaisen harkintaa, työttömän koulutustarvetta ja opintojen tarkoituksenmukaisuutta työllistymisen kannalta. Omaehtoisia opintoja voidaan lisäksi tukea vain määräaikaaisesti ja etuutta saavien tulee edetä opinnoissaan varsin ripeästi. Näin olisi jatkossakin ja näistä syistä TE-asiakaspalvelukeskus ei näe kannatettavana työnhaku-velvollisuuden asettamista työttömyysetuudella tuettavien omaehtoisten opintojen aikana. Suomen työllisten osaamistason nosto edellyttää koulutusten loppuunsaattamista ja valmistumista. TE-asiakaspalvelukeskuksen näkemyksen mukaan opiskelu työttömyysetuudella tuettuna edellyttää jo nyt täysipäiväistä opiskelua ja työnhakuun liittyvien veloitteiden täyttäminen todennäköisesti aiheuttaisi opintojen keskeyttämisiä ja opinnoilla saavutettavien työllistyvyyden pitkäaikaisten vaikutusten saavuttamattomuutta. Määrältään erilaisten työnhakuvelvoitteiden asettaminen työnhakijan aiemman koulutuksen tai muun seikan perusteella ei sekään lisää kansalaisten yhdenvertaisuutta.

Mikäli työnhakuvelvoitteita kuitenkin asetettaisiin, olisi niitä järkevää asettaa TE-asiakaspalvelukeskuksen näkemyksen mukaan vasta opintojen loppuvaiheessa.

Lausuttavaa opiskelua koskevasta työttömyysturvan käsittelyprosessista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.

TE-asiakaspalvelukeskus pitää lakiesityksen työttömyysturvakäsittelyn sujuvoittamisen ehdotuksia, kuten vapaasti opiskeltavien opintojen määrittämistä, kannatettavina. TE-asiakaspalvelukeskus kuitenkin katsoo, että yhtenäisen ratkaisukäytännön ja asiakkaiden

yhdenvertaisuuden näkökulmasta on järkevää keskittää kaikki työttömien opiskeluun liittyvät työvoimapolitiittiset käsittelyt Uudenmaan TE-toimiston työttömyysturvan vastuualueelle.

Strandberg Stefan
Etelä-Savon ELY - TE-asiakaspalvelukeskus